

PATVIRTINTA
Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos
Sveikatos centro l.e.p. direktoriaus
2023 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. V-2

ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS SVEIKATOS CENTRO MEDICINOS BIOLOGO PAREIGYBĖS APRAŠYMAS

I SKYRIUS BENDRIEJI REIKALAVIMAI

1. Medicinos biologu dirbti priimamas asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs medicinos biologo profesinę kvalifikaciją.
2. Medicinos biologas vadovaujasi veikiančiais Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais, direktoriaus įsakymais, pareiginiiais nuostatais, įstaigos, kurioje dirba, kokybės vadovu, įstatais bei laikosi įmonės darbo vidaus taisyklių.
3. Medicinos biologą skiria ir atleidžia direktorius, vadovaudamasis veikiančiais Lietuvos Respublikos įstatymais.

II SKYRIUS PAPILDOMA INFORMACIJA

4. Medicinos biologas tiesiogiai pavaldus vyriausiajam slaugos administratoriui.
5. Medicinos biologui pavaldūs klinikos laborantai, laboratorinės medicinos pagalbinais darbuotojai.
6. Medicinos biologą ligos, atostogų metu ir kitais ilgalaikio nebuvimo atvejais pavaduoja kitas paskirtas darbuotojas. Dirbant padidintu darbo krūviu, esant būtinumui, gali būti keičiama darbo vieta, taip pat ir darbo grafikas.

III SKYRIUS KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI

7. Medicinos biologas turi:
 - 7.1. Žinoti:
 - 7.1.1. pagrindines medicinines patologijos priežastis, jų ląstelinius, biocheminius, imunologinius mechanizmus, svarbiausius klinikinius požymius bei laboratorinių tyrimų indikacijas, tyrimų klinikinę vertę, jų pokyčius įvairių susirgimų atveju, diagnostikos ir diferencinės diagnostikos principus;
 - 7.1.2. šiuolaikinius tyrimo metodus;
 - 7.1.3. įvairių veiksmų, diagnostinių procedūrų, vaistų veikimo principus, jų įtaką laboratorinių tyrimų rezultatams;
 - 7.1.4. laboratorijos vadybos ir kokybės užtikrinimo principus;
 - 7.1.5. kenksmingus sveikatai ir galinčius sukelti jos sutrikimus veiksmus, jų žalą ir rizikingą sveikatai elgesį mažinančias priemones bei galimus būdus žalai išvengti;
 - 7.1.6. medicinines etikos ir deontologijos reikalavimus;
 - 7.1.7. darbo su dokumentais, dokumentų rengimo ir įforminimo, darbo vietų racionalaus įrengimo pagrindus;
 - 7.1.8. racionalios mitybos, sveikos gyvensenos principus, sveikatos mokymo principus;
 - 7.2. mokėti:
 - 7.2.1. tinkamai ir patikimai atlikti laboratorinius tyrimus pagal patvirtintas medicinos biologo ruošimo programas bei specializuotos srities laboratorinės medicinos tyrimus;
 - 7.2.2. rankinio ir instrumentinio laboratorinių tyrimų atlikimo ypatumus ir principus;
 - 7.2.3. organizuoti vidaus kokybės kontrolę, vertinti jos rezultatus, atpažinti neatitiktis, taikyti koregavimo bei prevencinius veiksmus;
 - 7.2.4. dalyvauti išorinio kokybės vertinimo programose;

- 7.2.5. metodologiškai vertinti analizės rezultatus, atsižvelgdamas į preanalizinių ir analizinių veiksmų įtaką;
- 7.2.6. kurti, diegti, prižiūrėti, gerinti laboratorijos kokybės vadybos sistemą;
- 7.2.7. esant reikalui, pagal kompetenciją suteikti pirmąją medicinos pagalbą;
- 7.3. išmanyti:
 - 7.3.1. laboratorinės medicinos mokslo pagrindus;
 - 7.3.2. biostatistikos pagrindus;
 - 7.3.3. sveikatos ir civilinio draudimo principus;
 - 7.3.4. laboratorijos vadybos ir kokybės užtikrinimo principus;
 - 7.3.5. preanalizinio analizinio, poanalizinio periodų įtaką laboratorinių tyrimų kokybei;
- 7.4. gebėti:
 - 7.4.1. konsultuoti tyrimus užsakiusius specialistus ir bendradarbiauti su jais interpretuoti tyrimų rezultatus, užtikrinti, kad tyrimai bus atlikti teisingai ir kokybiškai;
 - 7.4.2. parinkti, įdiegti ir naudoti analizės metodus ir aparatūrą;
 - 7.4.3. kontroliuoti paskirtų tyrimų savalaikį atlikimą;
 - 7.4.4. analizuoti atliekamų laboratorinių tyrimų ekonominį pagrindumą;
 - 7.4.5. skaityti paskaitas ar pranešimus laboratorinės medicinos temomis.

IV SKYRIUS

MEDICINOS BIOLOGO PAREIGOS

- 8. Medicinos biologas privalo organizuoti savo darbą laboratorijoje pagal Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerijos ir kitų valstybinių institucijų teisės aktus;
- 9. Medicinos biologas privalo atlikti laboratorinius tyrimus vadovaujantis veikiančiais Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais, direktoriaus įsakymais, kokybės vadovu, darbo instrukcijomis, higienos ir saugos darbo reikalavimais, medicininės etikos ir kt. reikalavimais.
- 10. Medicinos biologas turi užtikrinti, kad bandinys (ėminys) būtų tinkami priimamas, ženklinamas ir paruošiamas ištyrimui;
- 11. Medicinos biologas privalo dirbti tik su ženklintais reagentais, darbo priemonėmis, nes tai nurodo jų tapatybę, galiojimo laiką, specifines saugojimo sąlygas;
- 12. Medicinos biologas privalo nepriskirtais jo kompetencijai atvejais siųsti pacientą konsultuotis ir gydytis pas atitinkamos srities specialistą;
- 13. Medicinos biologas privalo bendradarbiauti su kitais asmens bei visuomenės sveikatos priežiūros, slaugos ir socialinės rūpybos darbuotojais bei specialistais;
- 14. Medicinos biologas privalo įgyvendinti privalomas sveikatos programas laikytis medicinos biologo profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti;
- 15. Medicinos biologas privalo tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka ir planuoti savo kvalifikacijos kėlimą;
- 16. Medicinos biologas privalo tvarkyti medicinos dokumentus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka ir paaiškinti medicinos biologo praktikos aplinkybes Sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų prašymu;
- 17. Medicinos biologas privalo taikyti Lietuvoje tik įteisintus tyrimo, diagnostikos metodus ir vykdyti Lietuvos Respublikos sveikatos sistemą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus;
- 18. Medicinos biologas privalo įstatymų numatyta tvarka teikti informaciją apie paciento laboratorinius tyrimus ir informuoti teisės aktų nustatyta tvarka apie infekcijų atvejus ir protrūkius įstaigoje, kitus žalos pacientų sveikatai padarymo atvejus;
- 19. Medicinos biologas privalo konsultuoti pagal kompetenciją sveikatos priežiūros paslaugas teikiančius specialistus;
- 20. Medicinos biologas privalo vykdyti patvirtintas veiklos procedūras, garantuojančias laboratorijoje gaunamų duomenų kokybę ir patikimumą ir registruoti nukrypimus nuo standartinių veiklos procedūrų;
- 21. Medicinos biologas privalo griežtai laikytis laboratorijoje naudojamų prietaisų vartotojų instrukcijose nurodytų reikalavimų;

22. Medicinos biologas privalo pagal kompetenciją suteikti pirmąją medicinos pagalbą;
23. Medicinos biologas privalo teikti nustatyta tvarka statistikos ir kitas privalomas atskaitomybės žinias;
24. Medicinos biologas privalo konsultuoti ir kontroliuoti klinikos laborantų darbą;
25. Medicinos biologas privalo saugoti įmonės turtą, be laboratorijos padalinio vadovo žinios negali išnešti jo už įmonės ribų; laiku pranešti padalinio vadovui (raštu) apie įrangos gedimus.
26. Medicinos biologas privalo vieną kartą per metus tikrintis sveikatą (vadovaudamas LR SAM 2000 05 31 įsakymu Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“);
27. Medicinos biologas privalo atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytas pareigas.

V SKYRIUS TEISĖS

28. Medicinos biologas turi teisę:
 - 28.1. verstis medicinos biologo praktika teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 28.2. turėti spaudą, išduotą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;
 - 28.3. konsultuoti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 28.4. atsisakyti teikti sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja medicinos biologo profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar medicinos biologo gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama pirmoji medicinos pagalba;
 - 28.5. gauti darbui būtiną informaciją apie pacientus bei kitą informaciją Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 28.6. suderinus su vadovybe, naudotis medicinos biologams nustatytais socialiniais ir kvalifikacijos tobulinimo garantijomis;
 - 28.7. suderinus su vadovybe, dalyvauti seminaruose, kursuose, paskaitose, mokslinių draugijų veikloje, keldamas savo kvalifikaciją;
 - 28.8. suderinus su vadovybe, dalyvauti mokslo – tiriamojoje ir pedagoginėje veikloje, naujų technologijų kūrimo ir įdiegime;
 - 28.9. siūlyti sveikatos priežiūros įstaigų administracijai, darbdaviams, kaip organizuoti laboratorijų darbą, gerinti darbo sąlygas;
 - 28.10. turėti ir kitų teisių, nustatytų Lietuvos Respublikos teisės aktu.

VI SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

29. Lietuvos Respublikos teisės aktų numatyta tvarka medicinos biologas atsako už:
 - 29.1. atliktų laboratorinių tyrimų kokybę;
 - 29.2. savo pareigų netinkamą vykdymą;
 - 29.3. padarytas klaidas, aplaidumą, darbo saugos, higienos, vidaus darbo tvarkos, bioetikos reikalavimų pažeidimą;
 - 29.4. savo įgaliojimų ir teisių viršijimą;
 - 29.5. įstaigos paslapčių atskleidimą.

Susipažinau ir sutinku

(vardas, pavardė ir parašas)

(data)